

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

Začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem(OMJ)

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

META, O.P.S.

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

CZE ENG RUS

SLUŽBY PRO CIZINCE

SLUŽBY PRO PEDAGOGY

SYSTÉMOVÝ ROZVOJ

O NÁS

ZAPOJTE SE!

- ▶ poradenství cizincům v oblasti vzdělávání, kurzy ČDJ, doučování
- ▶ **aktivity zaměřené na pedagogy** → semináře akreditované MŠMT, poradenství
- ▶ webový informační portál www.inkluzivniskola.cz
- ▶ systémový rozvoj

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Kontakt na nás

Vítejte na portálu Inkluzivní škola!

Portál Inkluzivníškola.cz je určený zejména pro pedagogy, ředitele škol, sociální pracovníky, asistenty pedagogů či psychology, kteří se podílejí na začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem do českého vzdělávacího systému a české společnosti. Název vychází z pojmu inkluze, používaného ve smyslu rovnocenného zapojení různých znevýhodněných žáků do výuky.

Jak se na portálu orientovat?

Úvod aneb Cizinci v ČR

- migrace ve světě a v ČR, statistiky
- pobytové statusy a další legislativa
- cizinci a vzdělání v ČR
- zahraniční vzdělávací systémy, profily států
- bariéry a vzdělávací potřeby

Organizace aneb Cizinci ve škole

- přijetí do školy, zařazení do ročníku, vyrovnávací plán, klasifikace
- asistenti pedagoga, kurzy češtiny, doučování
- komunikace s dětmi, klima školy, patroni
- spolupráce s rodiči

Pedagogika aneb Cizinec ve třídě

- principy inkluzivního vzdělávání
- praktické tipy k jednotlivým předmětům
- práce s kolektivem třídy a podpora integrace
- multikulturní výchova a další pedagogické koncepty

Čeština jako druhý jazyk

- principy výuky
- učebnice
- odborná literatura
- pracovní listy
- základy komunikace s cizincem

Zdroje a inspirace

- příklady dobré praxe
- kazuistiky
- dokumenty ke stažení
- studijní materiály
- kontakty na relevantní organizace

Tip: pro komunikaci s rodiči můžete využít **dvojazyčné informační dopisy**

- webový portál Inkluzivní škola.cz – veškeré dostupné informace o vzdělávání cizinců

KDO JSOU TO ŽÁCI S OMJ?

Na ZŠ v ČR je více než 15 tisíc žáků cizinců – co s nimi?

pojem **žák cizinec** (žáci ze 3. zemí, děti občanů EU, azylanti a žadatelé o mezinár. ochranu) – **legislativní terminologie!**

Žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

- ▶ pedagogická terminologie
- ▶ žák se **češtinu učí jako druhý jazyk** a zároveň se **prostřednictvím tohoto cizího jazyka učí**
- ▶ různé výchozí situace žáků (smíšené manželství, pobyt v zahraničí atd.)

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

PŘÍSTUP KE VZDĚLÁVÁNÍ Z HLEDISKA LEGISLATIVY

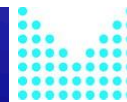
(Školský zákon č. 561/2004 Sb., Vyhláška 73/2005 Sb.,
Vyhláška č. 72/2005 Sb., Vyhláška č. 48/2005 Sb.)

- ▶ **Rovný přístup při přijímání** ke vzdělání,
- ▶ **Přístup k základnímu vzdělání** za stejných podmínek jako občané ČR,
- ▶ „Nárok“ na **bezplatnou přípravu k začlenění do základního vzdělávání** – *tzv. jazykovou přípravu* (ŠZ, §20)
- ▶ „Nárok“ na **vyrovnávací opatření** (azylanti – ŠZ, §16, znevýhodnění *nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka* - Vyhláška 73/2005 Sb.)

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

*„Pro všechny žáky cizince, kteří plní povinnou školní docházku, **zajistí krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy** bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků.“ (ŠZ § 20)*

meta

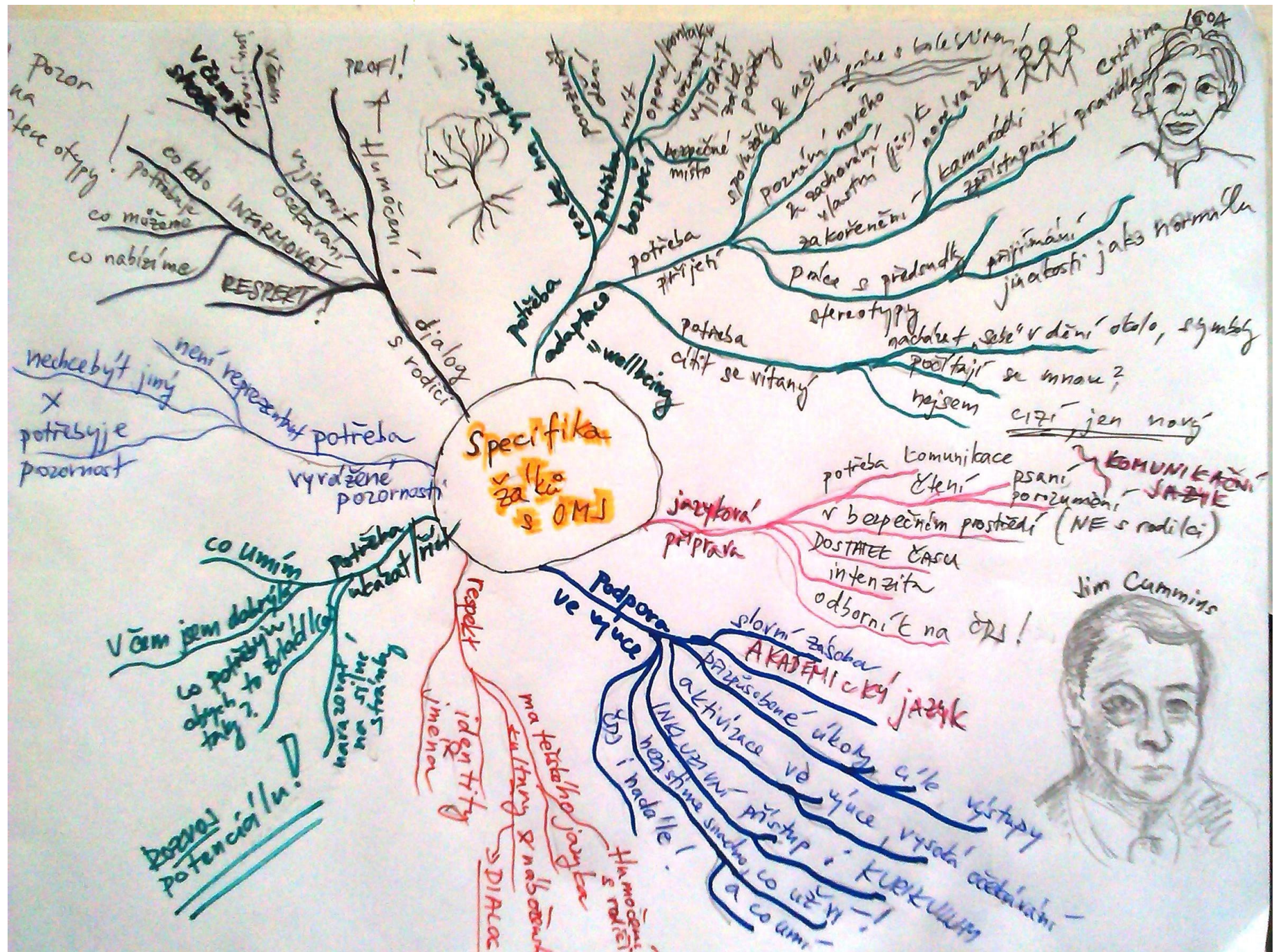
společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PŘÍSTUP KE VZDĚLÁNÍ Z HLEDISKA PRAXE

- ▶ některé školy si kladou **podmínky při přijímání**,
- ▶ **vyrovnávací opatření** jsou pro mnohé žáky s OMJ stále nedosažitelné (asistent pedagoga, IVP, ale zejména *přizpůsobení výuky potřebám žáků*),
- ▶ jazyková příprava nefunguje optimálně
Praha má 6022 cizinců v ZŠ
vz.
1 ZŠ Horáčkova
- ▶ ALE! z RP si žádá 17 (EU) a 58 (3Z) škol (za cca 5 mil.Kč)
- ▶ Podporu školám zajišťují i některé MČ (3, 12, 13, 14)

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

DOBRÁ PRAXE - ČDJ

- ▶ **některé školy nabízí intenzivní kurz ČDJ pro nově příchozí**
 - žádají si z více zdrojů,
 - mají odborníky na ČDJ,
 - výuka probíhá v době běžné výuky,
- ▶ **některé školy podporují žáky s OMJ dlouhodobě**
 - obdoba „náprav“, doučování,
 - různí odborníci – učitel ČDJ, speciální pedagog, logoped.

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

JAKÉ JE OPTIMUM PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU/PODPORU?

- Po příchodu žáka bez znalosti češtiny doporučujeme školám zajistit **intenzivní výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) v rozsahu 320 hodin** (16 týdnů x 20 hodin).
- **Podpůrná opatření** - další **jazyková podpora** žákům - 3 hodiny ČDJ týdně po dobu dalších 1-2 roků (výjimečně 3 roky).
- META, o.p.s vytvořila **Vzdělávací obsah ČDJ** (320 úvodních hodin – A1/A2) - <http://www.inkluzivniskola.cz/zdroje-inspirace/vzdelavaci-obsah-cdj>

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

DOBRÁ PRAXE – ASISTENTI PEDAGOGA

META, o.p.s. – již 3. projekt z OPPA

→ Cizinci jako **asistenti pedagoga** (40 proškolených, 29 zaměstnaných).

Většinou se jednalo o ve škole „sdílené“ AP, kteří:

- ▶ podporovali děti a žáky s OMJ ve výuce,
- ▶ vedli doučování/přípravu na výuku,
- ▶ pomáhali učitelům s přípravou materiálů do výuky, při výuce,
- ▶ komunikovali s rodiči.

Publikace **Hledá se dvojjazyčný asistent** → klíčová je spolupráce AP a učitele a výuka ČDJ navíc, bez ní je to neefektivní.

CO JEŠTĚ FUNGUJE

- ▶ uplatňování tzv. **principů práce** s žáky s OMJ
 - Zkušenosti pracovníků META + spolupracujících pedagogů,
 - Základní východiska: odborná literatura, J. A. Komenský 😊
- ▶ využívání tzv. **vyrovnávacích plánů**
 - obdoba IVP, podklad hodnocení,
 - jazykové cíle,
 - motivace!
- ▶ práce se třídou (patroni, workshopy *I Jan Amos...*)
- ▶ **Komunitní tlumočníci** (NE malým tlumočnickům) – kontakty na webu META/IŠ

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

Video – dobrá praxe ZŠ a MŠ Jaroslava Seiferta

<http://www.inkluzivniskola.cz/organizace-integrace-cizincu/kurzy-cestiny-pro-cizince>

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

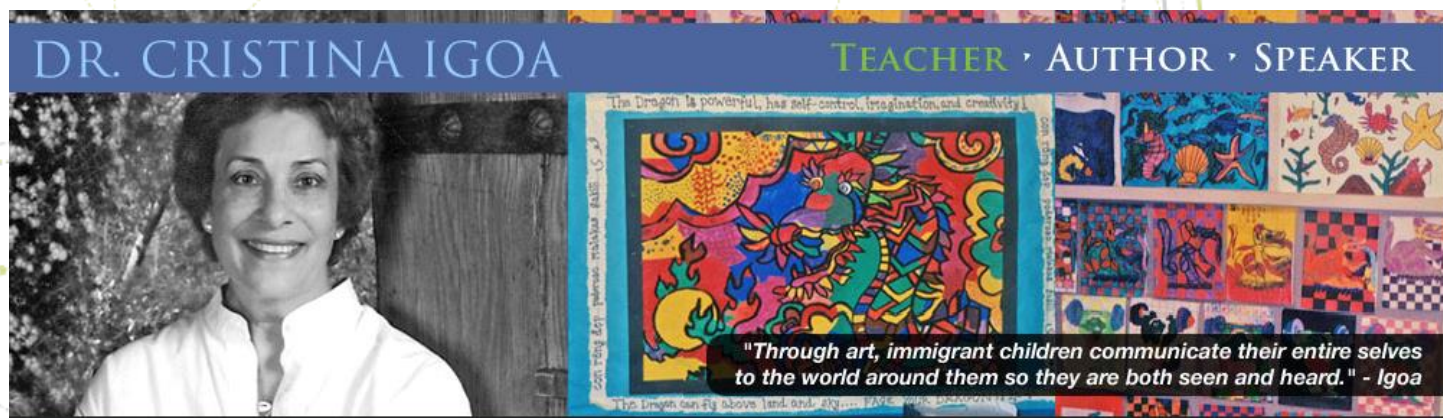

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

CRISTINA IGOA - The Inner World of the Immigrant Child

„Důležité je vědět, že mám před sebou dítě učící se nový jazyk a kulturu. Člověka v procesu, ne člověka s problémem.“

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

meta

společnost pro příležitosti
mladých migrantů

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Kristýna Titěrová
titerova@meta-ops.cz

META, o.p.s – Společnost pro příležitosti mladých migrantů

www.meta-ops.cz
www.inkluzivniskola.cz

Odešlete dárcovskou SMS ve tvaru
DMS META na telefonní číslo 87 777.
Cena DMS je 30 Kč.
Více na www.darcovskasms.cz

č. ú. 6840856001/5500
www.darujspravne.cz